

Lokaliseringsutredning förskola

Prövning av upphävande av strandskydd

Underlag till granskningshandlingar för
Detaljplan för Alingsås, förskola vid Nolvhaga allé

Innehåll

Bakgrund och syfte	3
Strandskydd	3
Förutsättningar och tidigare ställningstaganden	4
Metod	6
Lokaliseringsutredning	7
1a. Nolhaga förskola- planförslaget (Sörhaga 2.4 m.fl.)	8
1b. Nolhaga förskola- reviderat planförslag (Sörhaga 2.4 m.fl.)	12
2. Lindens förskola (Väduren 1)	17
3. Lendahls musikförskola (Repslagaren 4)	19
4. Stockens förskola (Centrum 1:10)	21
5. Landskyrkoallén (Centrum 1:29)	23
6. Savannen (Centrum 1:10)	25
7. Lyckan (Gjutaren 25 m.fl.)	27
8. Kastanjens förskola (Grävlingen 2)	29
Diskussion och slutsats	31

Lokaliseringsutredning

Bakgrund och syfte

Samhällsbyggnadskontoret arbetar med en detaljplan för förskola med plats för 120 barn vid Nollhaga allé. Planområdet ligger ca 0,5 km från Alingsås stadskärna i stadsdelen Nollhaga och omfattar delar av skolgården (bl.a. halva fotbollsplanen) vid Nollhagaskolan. Inom planområdet finns också en temporär förskola med två avdelningar och två bostadshus från 1960-talet som tidigare fungerat som vaktmästarbostäder.

Syftet med planen är att möjliggöra byggnation av en ny förskola som ska kunna ersätta befintlig, temporär förskola. Syftet är också att anordna en tillräckligt stor förskolegård samt att skapa bra tillgänglighet för gående och cyklister till förskolan.

Planområdet berörs av strandskydd 100 m från Sävån.

För att kunna tillgodose Boverkets riktlinjer om friyta på 40 kvm/barn behöver den totala friytan vara minst 4800 kvm för en förskola med 120 barn. Enligt kommunens ramprogram för förskolor behöver förskoletomten vara minst 6500 kvm. Idag råder det stor brist på sådana obebyggda områden i centrala Alingsås.

Genom att delar av den föreslagna detaljplanen innefattar åtgärder som enligt 7 kap. 15 § miljöbalken inte är tillåtna inom strandskyddat område, behöver delar av strandskyddet upphävas i detaljplanen. Strandskyddet behöver upphävas inom hela planområdet förutom inom område för PARK. Det särskilda skäl som åberopas är det femte skälet, det vill säga att området behöver tas i anspråk för verksamheter för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

Om strandområdet behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse krävs att kommunen i översiktsplan, planprogram, lokaliseringsutredning, eller på annat sätt visar:

- att åtgärden utgör ett angeläget allmänt intresse som ger långsiktiga fördelar för samhället
- att det angelägna allmänna intresset är omöjligt eller i vart fall orimligt att tillgodose utanför det föreslagna området
- att nyttan och behovet av att ta området i anspråk väger tyngre än strandskyddsintresset

I detta fall har en särskild lokaliseringsutredning tagits fram som utgör en bilaga till detaljplanen. Syftet med lokaliseringsutredningen är att pröva alternativa områden för förskola gentemot föreslagen placering i Nollhaga där en avvägning mellan olika motstående intressen görs. För att särskilt skäl nr fem ska anses vara uppfyllt behöver utredningen visa på att andra alternativ är olämpliga eller orimliga utifrån de planeringsförutsättningar som finns i centrala Alingsås.

Strandskydd

Enligt Miljöbalken kapitel 7 råder strandskydd vid bl.a. insjöar och vattendrag och syftet är att tillgodose allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet. Skyddet gäller normalt land- och vattenområdet 100 meter från strandlinjen, men kan i särskilda fall utökas upp till 300 meter från strandlinjen. Inom ett strandskyddsområde får inte:

1. nya byggnader uppföras
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader eller anläggningar

I en detaljplan får kommunen upphäva strandskyddet för ett område om det finns särskilda skäl för det och om intresset att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset (4 kap. 17 § PBL). Enligt 7 kapitlet 18 c § p 1 - 6 MB får som särskilda skäl vid prövning av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet beaktas endast om det aktuella området är:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Om det finns anledning att upphäva strandskyddet på grund av särskilda skäl ska detta motiveras och prövas av kommunen i samband med detaljplaneläggning.

Enligt Miljöbalken 7 kap 26§ får dispens enligt bestämmelserna i 18c § från förbud eller andra föreskrifter ges endast om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Ett beslut om att upphäva eller ge dispens från strandskyddet ska inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna eller anläggningarna säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.

Förutsättningar och tidigare ställningstaganden

Befolkningsprognos

2019

Alingsås hade en positiv befolkningstillväxt till följd av inflyttning och ett positivt födelsenetto. Enligt befolkningsprognosen så ökade folkmängden i Alingsås kommun under 2019 med 350 personer, från 41 070 till 41 420 invånare. Orsaken till den ökade befolkningen var ett flyttnetto på 287 personer och ett födelsenetto på 50 personer.

Det föddes 441 barn under 2019, 11 fler än 2018.

2020-2029

Under prognosperioden 2020-2029 kommer folkmängden i Alingsås kommun att öka med 4000 invånare, från 41 420 till 45 420 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 373 personer per år och födelsenettot 27 personer per år. Totalt ger detta en förändring med 400 personer per år.

Antalet barn som föds förväntas vara 460 per år i genomsnitt under prognosperioden.

Översiktsplanen

Kommunfullmäktige har antagit fem målbilder för den fysiska planeringen i Alingsås kommun. Målbilderna har det övergripande syftet att nå en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling med avseende på mark- och vattenanvändning i kommunen.

I översiktsplanen finns också ett antal strategier som ska vara vägledande för den fysiska planeringen. En strategi handlar om satsa på Alingsås stad vilken ska utgöra motorn i kommunen.

I översiktsplanen beskrivs också kommunens viljeinriktning vid planering. Några av dem listas nedan.

- Bebyggelseutvecklingen ska i första hand ske utefter kollektivtrafikstråket Västra Stambanan och ny bebyggelse ska framför allt koncentreras till centralt belägna och stationsnära områden.
- Områden med stor efterfrågan ska i första hand kompletteras med ny bebyggelse genom utbyggnad på ett sammanhållet och planerat sätt.
- I staden Alingsås och orterna Västra Bodarna, Ingared och Hemsjö är efterfrågan på bostäder stor. I dessa orter ska kommunen ha god mark- och planeringsberedskap för att möta efterfrågan.
- Nära tillgång till parker, lekplatser och olika sportaktiviteter ska eftersträvas på stadsdels- och ortsnivå.
- Det ska kännas tryggt och säkert för både gång- och cykeltrafikanter att ta sig fram. Trafiksäkerhet och tillgänglighet för fotgängare och cyklister ska prioriteras i trafikplaneringen i staden och orterna.

Centrumnära förskola- ett angeläget allmänt intresse

Nedan redogörs för vilket behov detaljplanen ska tillgodose, och varför centrumnära förskola är ett angeläget allmänt intresse som ger långsiktiga fördelar åt samhället.

Enligt befolkningsprognosen så förväntas befolkningen i Alingsås att öka under 2020-2029. I översiktsplanen framgår det också att efterfrågan på bostäder i staden Alingsås är stor. I takt med en ökande befolkning och ett ökat antal barn som föds ökar också behovet av bostäder och kommunal service som skolor och förskolor. Att kunna tillhandahålla förskoleplatser är en förutsättning för att Alingsås som tätort ska kunna växa. I översiktsplanen står det att det ska finnas planeringsberedskap för att möjliggöra ny- eller tillbyggnad av skola och förskola där elevantalet förväntas öka.

Följande centrumnära förskolor finns i Alingsås; Lindens förskola, Lendahls musikförskola, Stockens förskola, Nolvaga förskola och förskolan Kastanjen.

Befintliga förskolor kan idag inte möta framtidens behov av flera anledningar.

- Två förskolor (Linden och Kastanjen) är redan fyllda med maxantalet barn.
- Två av förskolorna (Stocken och Nolvaga) (ca 100 barn) är i paviljonger där bygglovet löper ut inom en snar framtid och inte längre kan förlängas.
- En förskola (Lendahls musikförskola) behöver avyttras då skolan behöver lokalerna.

I översiktsplanen framgår det att kommunens viljeriktning vid planering är att nya förskolor främst ska tillkomma i centrala lägen dit elever, föräldrar och anställda kan använda gång-, cykel eller kollektivtrafik som transportmedel. Centrumnära förskolor kan bidra till en minskad trafikbelastning runt förskolorna samt att ge barnen möjlighet att på egen hand eller tillsammans med föräldrar enkelt och snabbt kunna ta sig från bostaden till förskolan. En sådan planering är en form där barnperspektivet beaktas, något som också kommunen i översiktsplanen preciserar ska beaktas vid planering.

Ca 8 506 av kommuninvånarna pendlar idag ut från kommunen (SCB 2018). Att ha en förskola i centrum med närhet till busshållplats samt cykelavstånd till tågstationen är attraktivt för föräldrar som pendlar.

I plan- och bygglagen 8 kap. 9 § finns det uttalade krav på att det ska finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse vid skolor och förskolor. Behovet av lämpliga platser för lek uttrycks även som ett allmänt intresse som vid planläggning ska tillgodoses inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse. Samma krav ställs på möjligheter att anordna en rimlig samhällsservice och kommersiell service som exempelvis skola och förskola (PBL 2 kap. 7 §). För att kunna säkra friytor som uppfyller plan- och bygglagens krav om storlek och lämplighet för lek och utevistelse måste behov av plats finnas med som grundförutsättningar vid planläggning.

För uppfylla Boverkets riktlinjer om 40 kvm friyta per förskolebarn behöver större markområden tas i anspråk för den nya förskolan. Större markområden som kan nyttjas för etablering av förskolor är en bristvara i de centrala delarna av Alingsås samtidigt som behovet av förskoleplatser i centrumnära läge är stort.

Kommunens viljeriktning vid planering är också att nya lokaler bör utformas så att de kan ställas om till någon annan verksamhet om behov uppstår. Att lokalisera en förskola inom ett befintligt skolområde har därför stora fördelar.

Metod

Avgränsning

För att kunna uppfylla syftet med detaljplanen och målen i översiktsplanen behöver lokaliseringsutredningen begränsas geografiskt.

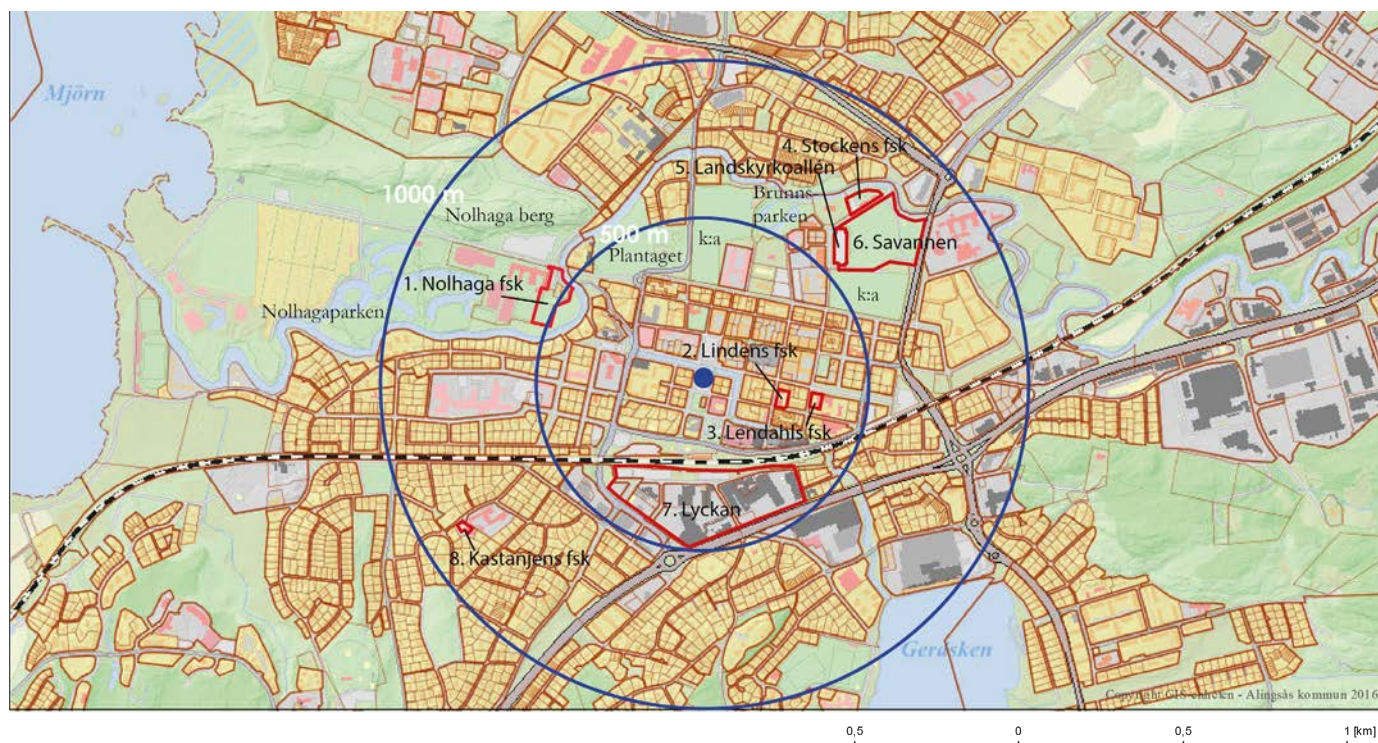
Utredningens geografiska avgränsning utgörs av upptagningsområdet för förskoleplatser i centrum. Då det råder brist på större obebyggda ytor görs i utredningen en prövning om de befintliga förskolorna i centrala Alingsås kan byggas ut och tillgodose behovet av förskoleplatser. Även ett par andra platser lämplighet inom upptagningsområdet prövas. Det är av stor vikt att avståndet mellan den nya förskolan och barnens bostad är rimligt och att man ska kunna gå och cykla till förskolan. Närhetsprincipen om att max en kilometer är ett rimligt gångavstånd i vardagen är vägledande för avgränsningen då detta gynnar ett vardagsliv där bilanvändandet är mer begränsat. Avståndet räknas från stadskärnans bedömda mittpunkt som är Lilla torget.

Utredningsområdets avgränsning sammanfaller också med geografiska barriärer som E20 i söder, väg 118 i öster och Sävån i norr. Dessa barriärer begränsar framkomligheten för gående, cyklister och rörelsesvaga grupper i staden.

För att kunna tillgodose Boverkets riktlinjer om friyta på 40 kvm/barn för en förskola med 120 barn behöver den totala friytan (förskolegården) vara minst 4800 kvm stor. Enligt kommunens ramprogram för förskolor behöver förskoletomten vara minst 6500 kvm stor.

De ytor som är av denna storlek och som ej är bebyggda utgörs till stor del av stadens grönområden och parker. Vissa av dem är skyddade genom naturreservat (Nolhaga berg) och andra är kyrkogårdar (Stadskyrkogården och Landskyrkogården) eller anrika parker med lång historia (Brunnsparken, Plantaget och Nolhaga park). Plantaget är en av Alingsås stadspark och ligger precis norr om stadskärnan. Plantaget donerades till Alingsås stad år 1882. Donationsvillkoren var att parken skulle avsättas för stadsborna att promenera och förlusta sig i. Brunnsparken är en liten grön oas i en sänka i anslutning till Sävån. Brunnsparken har haft en stor betydelse för nöje och rekreation i staden. På 1860-talet kretsade stadens officiella nöjesliv kring Brunnshuset och idag finns här en tilltalande parkmiljö, som kräver fortsatt vård och skötsel för att bibehålla sin karaktär.

Att ta anrik parkmark i anspråk för ändamålet bedöms som ett orimligt alternativ då parkerna är viktiga ur rekreationssynpunkt och betydelsefulla för djur- och växters livsvillkor. Av denna anledning prövas de inte i utredningen.

Föreslagen lokalisering, 1a Nohaga förskola och alternativa lokaliseringar inom avgränsningsområdet.

Förutsättningar och lämplighetsbedömning

Lokaliseringsutredningen innebär en lämplighetsbedömning där alternativa lokaliseringar prövas i förhållande till planerad lokalisering.

Lokaliseringsutredningen delas in i två steg. Först presenteras befintliga förutsättningar (värden/möjligheter och utmaningar/risker) inom respektive lokalisering. Detta redovisas i en karta och i en tabell. Sedan görs en lämplighetsbedömning av respektive lokalisering vilket innebär en avvägning där förutsättningar bedöms och ställs emot varandra. Lämplighetsbedömningen görs genom att nedanstående frågeställningar besvaras.

1. Lokaliseringens påverkan på de värden/möjligheter och utmaningar/risker som redovisas i kartan.

Innebär lokaliseringen att befintliga värden/möjligheter kan bevaras och att utmaningar/risker i form av exempelvis buller eller geotekniska förhållanden kan hanteras?

2. Lokaliseringens påverkan på strandskyddets syften

Innebär lokaliseringen att allmänhetens tillgänglighet till strandområdet samt växt- och djurlivets livsvillkor kan bevaras eller förbättras?

3. Lokaliseringens påverkan på byggnationen

Möjliggör lokaliseringen en ändamålsenlig förskola? (tillräckligt stor förskolegård osv.)

Resultatet av lokaliseringsutredningen sammanfattas i en diskussion och slutsats.

Lokaliseringsutredning

Nedan presenteras respektive lokaliseringens befintliga förutsättningar (värden/möjligheter och utmaningar/risker) i en karta och i en tabell. Med utgångspunkt i de befintliga förutsättningarna görs en lämplighetsbedömning för respektive område utifrån de frågeställningar som presenteras under avsnittet *Metod*.

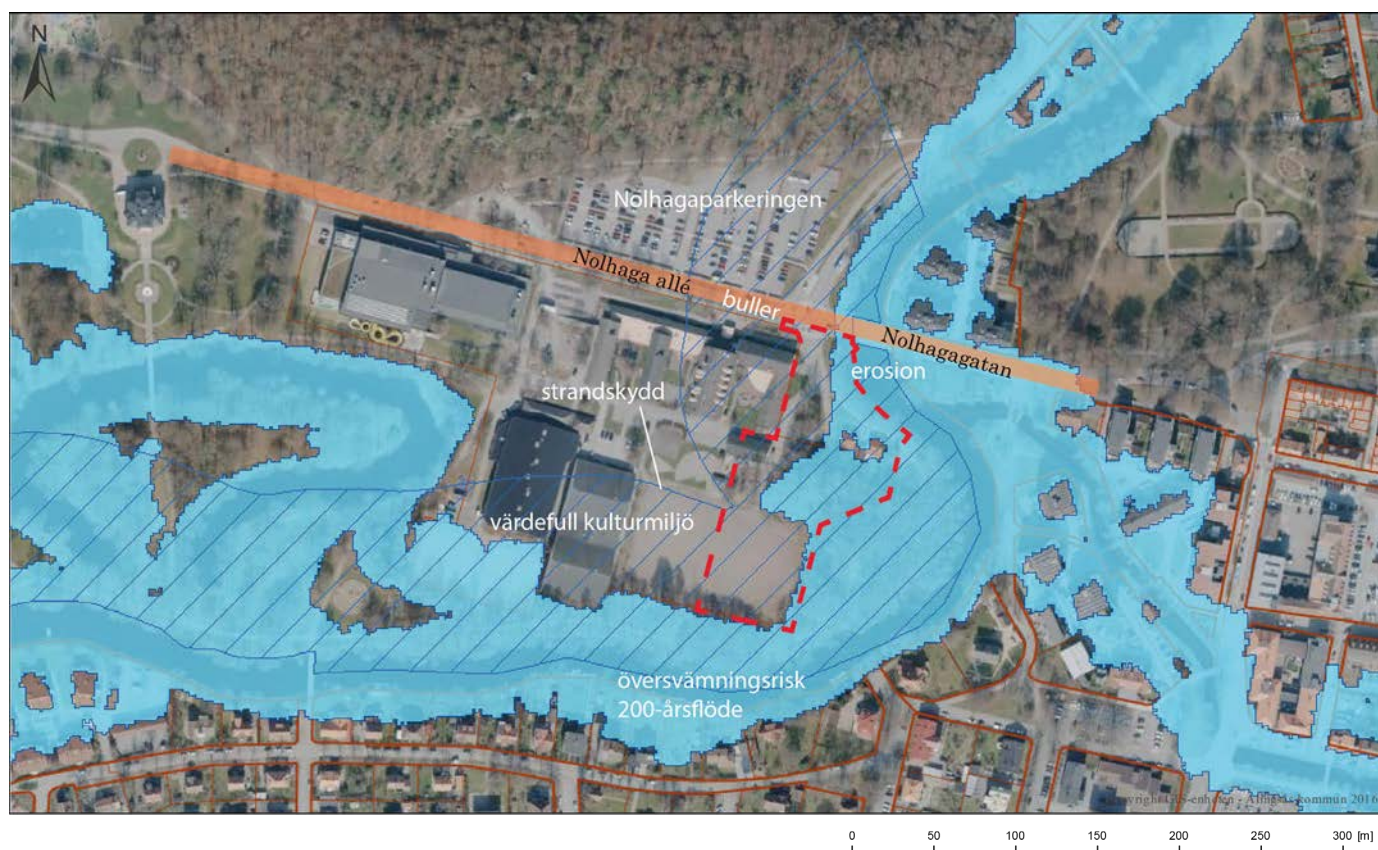
1a. Nolhaga förskola- planförslaget (Sörhaga 2:4 m.fl.)

Riksintresse	Inga riksintressen.
Naturvärden	En mycket liten del av planområdet (östra delen) ingår i ett större område som benämns som sammanhängande område med värdefull natur i ÖP. Området bedöms dock enligt en naturvärdesinventering från 1993 inte inhysa värdefull natur och är heller inget naturreservat. Dagvattenlösningar kan ha en positiv effekt på miljökvalitetsnormerna för vatten (Säveån).
Strandskydd och växt- och djurlivets livsvillkor	Området omfattas av strandskydd. Då området redan är ianspråktaget för skol- och bostadsändamål bedöms växt- och djurlivets livsvillkor inte påverkas negativt av lokaliseringen. Buffertzon om 28 till 38 m för växter, djur och människor finns idag mellan skolområdet/planområdet och Säveåns strandlinje.
Kulturvärden	Området är en värdefull kulturmiljö.
Rekreation och friluftsliv	Området används idag för skol- och bostadsändamål och används därför inte för rekreation. Ej utpekad i ÖP som värdefullt för friluftslivet.
Tillgänglighet (topografi, kopplingar till omgivningen samt allmänhetens tillgänglighet till området)	Skolgårdsområdet upplevs som avskilt från parkområdet närmast Säveån då parkområdet ligger lägre och vegetation skiljer områdena åt. Staket avgränsar bostadstomterna. Buffertzon om 28 till 38 m för växter, djur och människor finns idag mellan /skolområdet/ planområdet och Säveåns strandlinje.

Risikfaktorer; risk för olyckor, översvämning, ras och skred	Risk för översvämning och erosion råder inom delar av området.
Hälsoaspekter kopplat till bl.a. miljöfarlig verksamhet, föroreningar eller buller	Den norra delen av den planerade förskolegården är utsatt för trafikbuller från Nollhagagatan. Inga kända föroreningar finns.
Trafik, trafiksäkerhet och skolväg.	God tillgänglighet för såväl gång- och cykeltrafik. Busshållplats Nollhaga skola ca 100 m från området.
Möjlig total friyta och möjlig friyta/barn. Områdets area	Ca 4800 och ca 40 kvm/barn. Ca 10270 kvm (inkl. parkering, infart och lastzon)

Området avgränsat med röd streckad linje.

Lämplighetsbedömning

Inom området finns idag en förskola med två avdelningar (ca 40 barn) i tillfälliga paviljonger. Bygglovet upphör att gälla inom kort och kan inte ytterligare förlängas. Ny förskola är tänkt att ersätta paviljongerna.

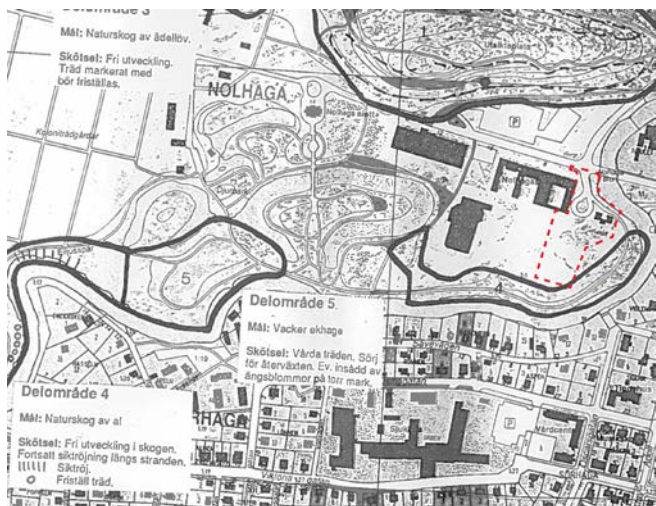
En mindre del av planområdet (östra delen) ingår i ett större område som benämns som sammanhängande område med värdefull natur i ÖP. Till skillnad från de andra undersökta områdena som Savannen och Stockens förskola vilka i sin helhet ingår i det sammanhängande området så utgör delen vid planområdet för Nolhaga förskola endast en mycket liten del av det stora sammanhängande området. Dessutom visar en översiktlig naturvärdesbedömning över Nolhaga från 1993 att man valt att inte studera planområdet vidare mer detaljerat då man bedömde att området inte inhytte värdefull natur. Istället studerades andra områden av Nolhaga mer detaljerat i syfte att utarbeta skötselförslag för att vårda områdenas naturvärden.

Området beskrivs också som "Funkisområdet där bebyggelsen tagit över" i en vegetations- och landskapsanalys från 1993. Området är inte heller ett naturreservat eller på annat sätt skyddat.

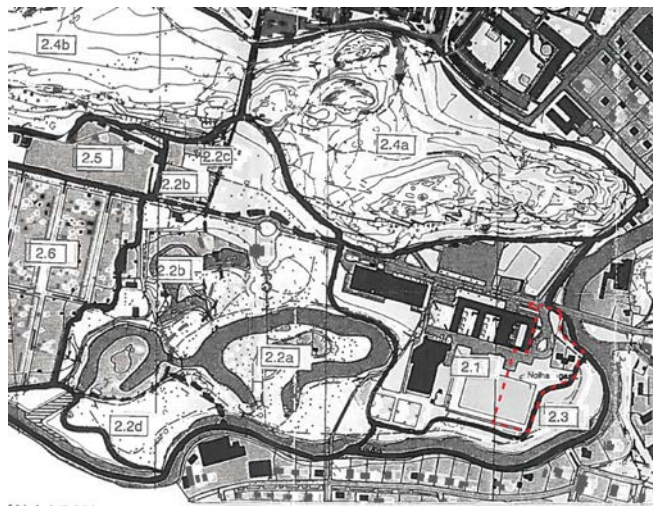
I översiktsplanen är området ej utpekad som värdefullt för friluftslivet.

Översiktsplanen. Sammanhängande område med värdefull natur. Området avgränsat med rödstreckad linje.

Naturvärdesbedömning 1993. Området avgränsat med rödstreckad linje.

Vegetations- och landskapsanalys 1993. Området avgränsat med rödstreckad linje och benämns som "Funkisområdet där bebyggelsen tagit över".

Området är en värdefull kulturmiljö men ny bebyggelsen anpassas till befintlig bebyggelse genom planbestämmelser i detaljplaneförslaget.

Risken för översvämning och erosion kan hanteras inom området genom reglering av bebyggelsens utförande och byggnation av erosionsskydd.

Inom planområdet är redan teknisk infrastruktur utbyggd vilket är kostnadseffektivt.

För planområdet ska en dagvattenutredning tas fram. Dagvattenlösningar kan ha en positiv effekt på miljö-kvalitetsnormerna för vatten genom att dagvatten renas innan det leds till Säveån. Detta kan innebära en förbättrad livsmiljö för växter och djur i ån.

Enligt Miljöbalken 7 kap §18 ska ett beslut om att upphäva eller ge dispens från strandskyddet inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna säkerställa fri passage för allmänheten och för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.

Skolgårdsområdet ligger avskilt från parkområdet närmast Säveån men förskolegården kommer att vara tillgänglig för allmänheten när förskolan är stängd. Då befintlig skolgård fungerar på samma sätt idag innebär lokaliseringen därför inte någon försämring vad gäller allmänhetens tillgång till området.

Området används idag för skol- och bostadsändamål och används därför inte för rekreation. Markbeläggningen inom skolgårdsområdet och gatumarken utgörs idag i huvudsak av grus eller asfalt. Ny förskola medför därför inte någon väsentlig negativ förändring av livsvillkoren för växter och djur. Om de två bostadshusen rivs och en större förskolegård byggs där träd och annan växtlighet planteras kommer detta istället förbättra livsvillkoren för växter och djur.

Mellan planområdet och Säveåns strandlinje finns Nollhaga park där strandskyddet fortsätter att gälla. Parkområdet mellan planområdet och Säveåns strandlinje är mellan 28 till 38 m brett och fungerar därmed som en buffertzon, vilken möjliggör en bred passage för allmänheten vid strandlinjen. Marken inom parkområdet är förhållandevis plan och vegetationen i parken underhålls av kommunens parkenhet. Det finns därmed goda möjligheter för allmänheten att röra sig vid strandlinjen. Närmast Säveån finns en vegetationsridå vilken är viktig för vattenlivet såväl som för fåglar och andra landlevande organismer. Parkområdet fungerar därmed även som en buffertzon inom vilken kommunen bedömer att goda livsvillkor för djur- och växtlivet kan bevaras. Det gröna stråket och spridningsvägarna för djur och växter längs Säveån bryts därför inte utan finnas kvar.

För nya förskolor gäller idag högre krav på ett mer effektivt resursutnyttjande, vilket gör att förskolorna behöver vara större och tillhandahålla fler förskoleplatser. Att bygga större förskolor bedöms vara mest kostnadseffektivt för kommunen när det gäller byggkostnader samt ger verksamheten bästa förutsättningar till en rationell drift och högt utnyttjande av gemensamma resurser som personal och lokaler inom förskolan men också med befintlig grundskola. Att kunna bygga större förskolor inom ett befintligt skolområde är effektivt markutnyttjande och samhällsekonomiskt gynnsamt.

I plan- och bygglagen 8 kap. 9 § finns det uttalade krav på att det ska finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse vid skolor och förskolor. Behovet av lämpliga platser för lek uttrycks även som ett allmänt intresse som vid planläggning ska tillgodoses inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse. Samma krav ställs på möjligheter att anordna en rimlig samhällsservice och kommersiell service som exempelvis skola och förskola (PBL 2 kap. 7 §). För att kunna säkra friytor som uppfyller plan- och bygglagens krav om storlek och lämplighet för lek och utevistelse måste behov av plats finnas med som grundförutsättningar vid planläggning.

För uppfylla Boverkets riktlinjer om 40 kvm friyta per förskolebarn behöver större markområden tas i anspråk för den nya förskolan. Tillräckligt stor friyta för ändamålet kan tillskapas inom området.

Lokaliseringen medför god tillgänglighet för såväl gång- och cykeltrafik och närhet till busshållplats (Nollhaga skola ca 100 m från området). Detta skapar goda möjligheter för föräldrar och barn att gå, cykla eller ta bussen till förskolan.

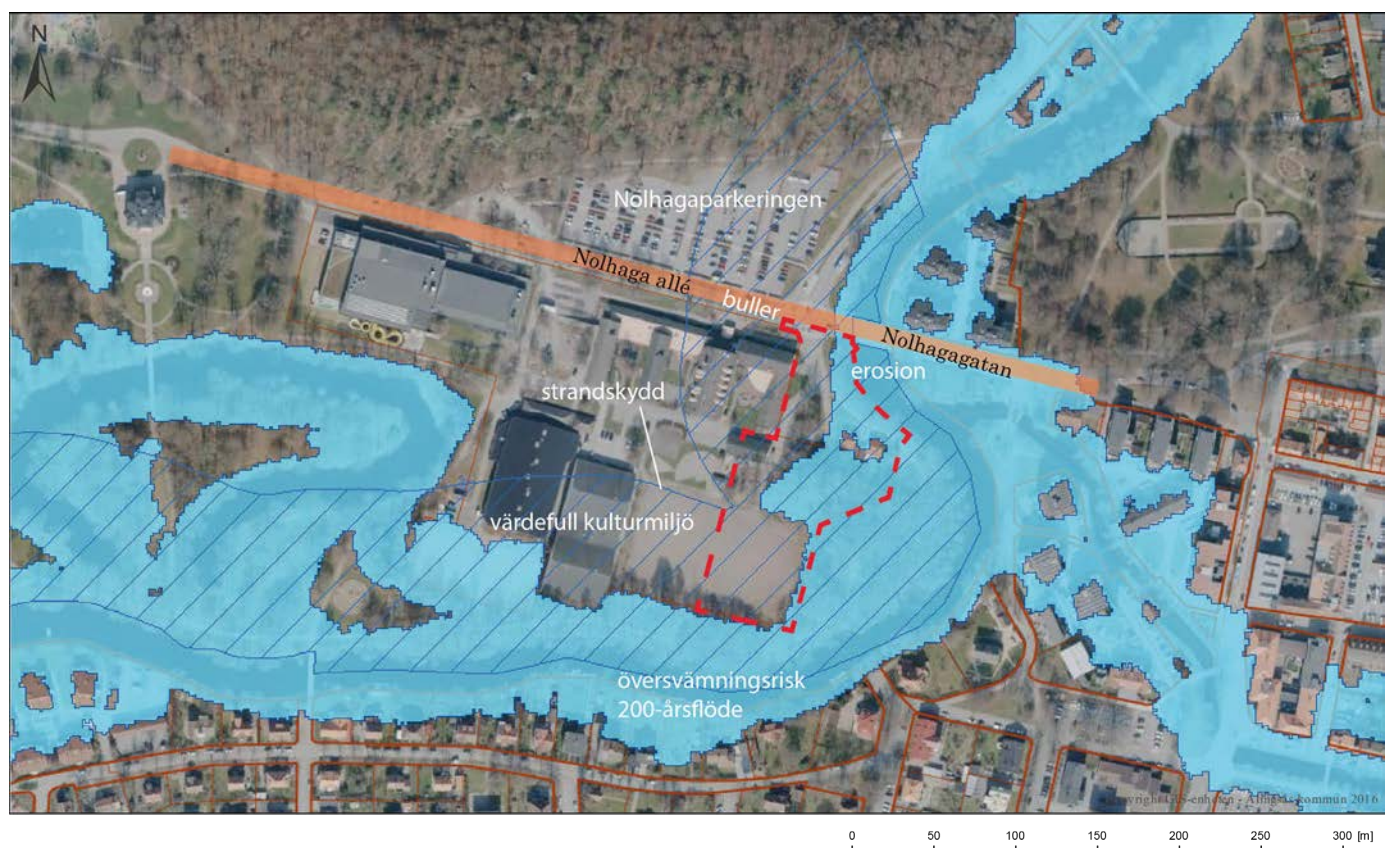

1b. Nolhaga förskola- reviderat planförslag (Sörhaga 2:4 m.fl.)

Riksintresse	Inga riksintressen.
Naturvärden	En mycket liten del av planområdet (östra delen) ingår i ett större område som benämns som sammanhängande område med värdefull natur i ÖP. Området bedöms dock enligt en naturvärdesinventering från 1993 inte inhysa värdefull natur och är heller inget naturreservat. Dagvattenlösningar kan ha en positiv effekt på miljökvalitetsnormerna för vatten (Säveån).
Strandskydd och växt- och djurlivets livsvillkor	Området omfattas av strandskydd. Då området redan är ianspråktaget för skol- och bostadsändamål bedöms växt- och djurlivets livsvillkor inte påverkas negativt av lokaliseringen. Buffertzon om 28 till 38 m för växter, djur och människor finns idag mellan skolområdet/planområdet och Säveåns strandlinje.
Kulturvärden	Området är en värdefull kulturmiljö.
Rekreation och friluftsliv	Området används idag för skol- och bostadsändamål och används därför inte för rekreation. Ej utpekad i ÖP som värdefullt för friluftslivet.
Tillgänglighet (topografi, kopplingar till omgivningen samt allmänhetens tillgänglighet till området)	Skolgårdsområdet upplevs som avskilt från parkområdet närmast Säveån då parkområdet ligger lägre och vegetation skiljer områdena åt. Staket avgränsar bostadstomterna. Buffertzon om 28 till 38 m för växter, djur och människor finns idag mellan /skolområdet/ planområdet och Säveåns strandlinje.

Risikfaktorer; risk för olyckor, översvämning, ras och skred	Risk för översvämning och erosion råder inom delar av området.
Hälsaspekter kopplat till bl.a. miljöfarlig verksamhet, föroreningar eller buller	Den norra delen av den planerade förskolegården är utsatt för trafikbuller från Nolhagagatan. Inga kända föroreningar finns.
Trafik, trafiksäkerhet och skolväg.	God tillgänglighet för såväl gång- och cykeltrafik. Busshållplats Nolhaga skola ca 100 m från området.
Möjlig total friyta och möjlig friyta/barn. Områdets area	Ca 4800 och ca 40 kvm/barn. Ca 10 300 kvm (inkl. parkering, infart och lastzon)

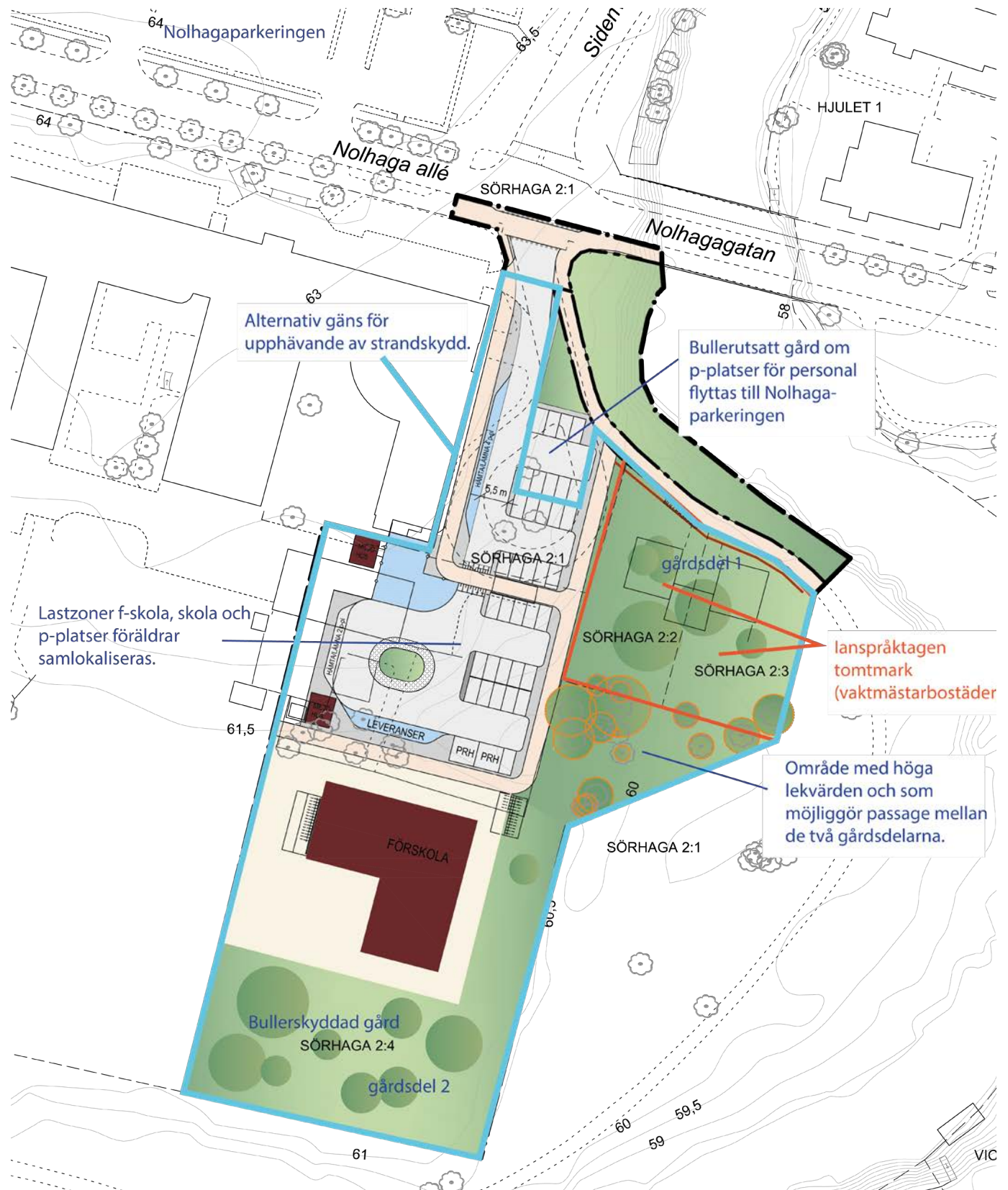

Området avgränsat med röd streckad linje.

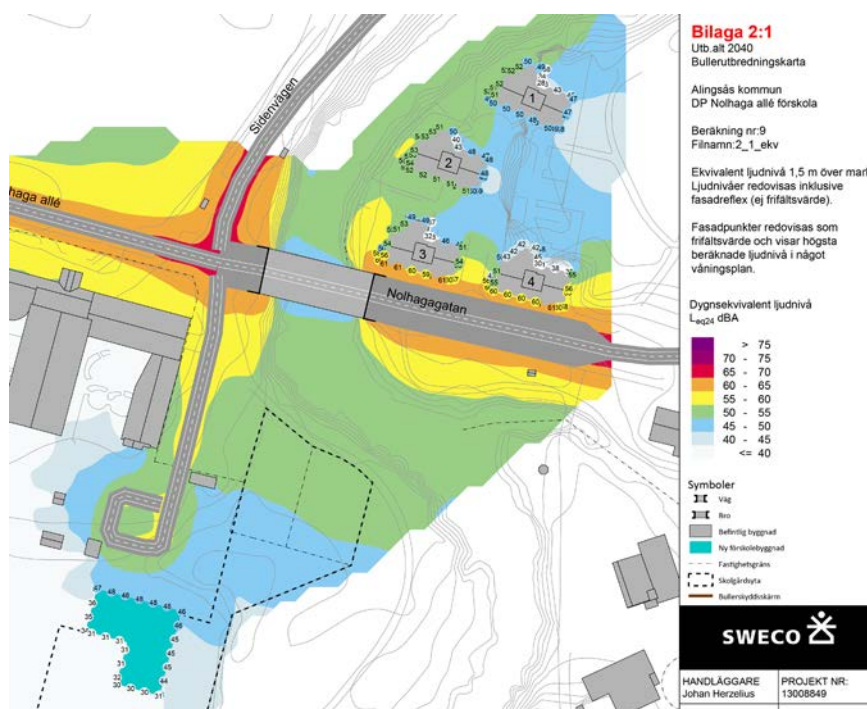
Lämplighetsbedömning

1b är ett reviderat planförslag där strandskydd upphävs inom den blå gränsen (kvartersmark) medan strandskyddet fortsätter att gälla inom område för gång- och cykelvägen, gata och personalparkeringar. Personalparkeringarna flyttas till den allmänna parkeringen (Nolhagaparkeringen) och marken används istället som förskolegård. Samma planeringsförutsättningar som presenterades i alternativ 1a (planförslaget) gäller för alternativ 1b och därmed blir lämplighetsbedömningen snarlik, (se lämplighetsbedömningen för alternativ 1a). Några aspekter skiljer dock alternativen åt och dessa redogörs för nedan.

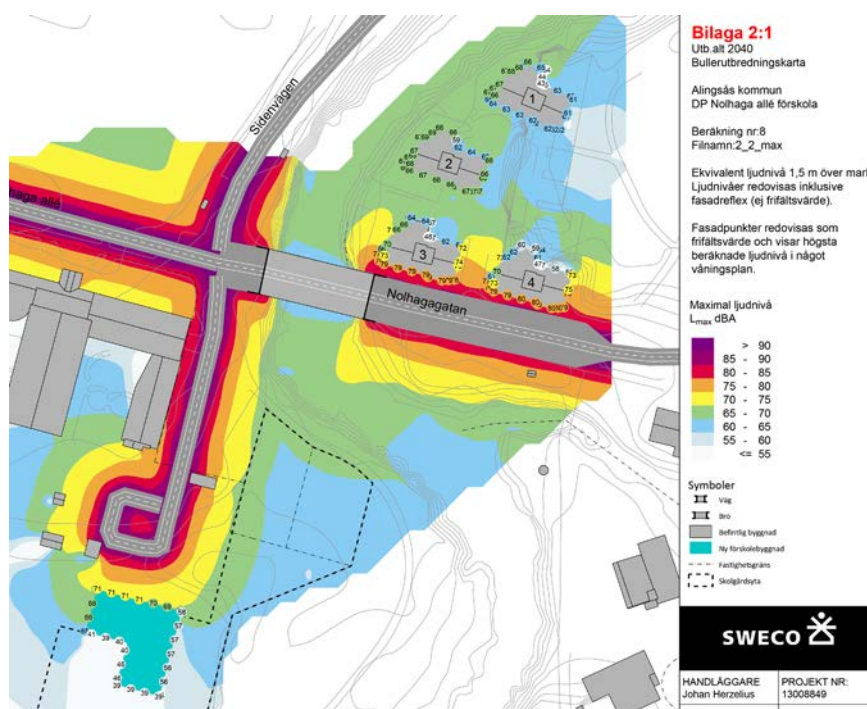

Ca åtta personalparkeringar behövs för den nya förskolan och dessa är placerade längst ifrån förskolan. Området där personalparkeringarna ligger i alternativ 1a ligger nära Nohlagagatan och är bullerutsatt. Åtgärder skulle behöva vidtas för att uppnå riktvärdena inom marken om den skulle användas som gård. Denna markdel är därför sämre lämpad som gård i jämförelse med gården söder om förskolebyggnaden, vilken är bullerskyddad. Att flytta personalparkeringarna skulle därför försämra förslaget ur bullersynpunkt. Kommunen använder sig dessutom inte längre av parkeringsköp (fastighetsägare som istället för att lösa parkering på egen fastighet köper sig rätten att nyttja allmän parkering). Parkering för personal ska därför lösas inom den egna fastigheten och inte på den allmänna parkeringen i Nohaga.

Buller. År 2040 med förskola. Dygnssekvivalent ljudnivå.

Buller. År 2040 med förskola. Maximal ljudnivå.

Resterande andel parkeringar i alternativ 1b är ämnade för föräldrar som ska hämta och lämna barn på förskolan. Parkeringarna, lastzon till Nollhagaskolan och den nya förskolan samlokaliseras vid en vändslinga för att samla trafiken i området. En avsläppningszon är inte tillräcklig utan möjligheten att kunna anlägga parkeringsplatser bredvid förskolan är nödvändigt då föräldrar behöver kunna ställa bilen och gå in och lämna sina barn. Parkeringsplatserna för rörelsehindrade behöver ligga i direkt anslutning till förskolan.

Att låta strandskyddet ligga kvar inom gatan, gång- och cykelvägen och tillfartsvägen/vändslingan bedöms inte som rimligt då en tillfartsväg till förskolan är en nödvändighet för att avfallsfordon, leveranser, personal och föräldrar ska kunna angöra den nya förskolan. Goda angöringsmöjligheter med gång- och cykel är väsentligt för att barn och föräldrar ska välja andra färdmedel än bilen. Att cykla till förskolan kan minska trafikbelastningen i området och bidra till minskade koldioxidutsläpp.

I alternativ 1a och 1b är gårdarna uppdelade i två delar vilket möjliggör att flera avdelningar kan vara ute samtidigt men att de kan vistas på olika platser och få viss avskildhet. Gårdarna sammanlänkas i den östra delen av planområdet för att möjliggöra passage mellan gårdsdelarna. Inom denna del av finns också träd vilka har höga lekvärden och därför är det viktigt att gårdsdelen kan användas som förskolegård och att strandskyddet här kan upphävas.

Tomterna där de äldre vaktmästarbostäderna (Sörhaga 2:2 och 2:3) ligger bedöms också vara ianspråktagen mark med en liten betydelse för strandskyddets syfte. Bostäderna är byggda på 1960-talet och tomterna är inhägnade och räknas som hemfridszon. Strandskyddet bör kunna upphävas inom tomterna med hänvisning både till särskilt skäl nr. 5 och till skäl nr.1 (*området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften*). Av denna anledning finns det ingen anledning att låta strandskyddet finnas kvar inom tomtmarken.

2. Lindens förskola (Väduren 1)

Riksintresse	Inom stadskärnan som är riksintresse för kulturmiljövård.
Naturvärden	Området är redan bebyggt.
Strandskydd och växt- och djurlivets livsvillkor	Området berörs inte av strandskydd. Områdets växt- och djurliv bedöms som begränsat.
Kulturvärden	Stadskärnan är en värdefull kulturmiljö med rutnätsplan och tomtindelning som bevarar oregelbundna drag från det tidiga 1600-talet och som genom regleringar och utvidgningar under 1700-talet och 1800-talet fått en alltmer regelbunden form. Befintlig förskolebyggnad har ett mycket högt kulturhistoriskt värde, uppförd 1907. Området är en fast fornlämning.
Rekreation och friluftsliv	Området är redan bebyggt och används ej för friluftsliv.
Tillgänglighet (topografi, kopplingar till omgivningen samt allmänhetens tillgänglighet till området)	Relativt plan mark. Området är tillgängligt för allmänheten när förskolan är stängd.
Riskfaktorer; risk för olyckor, översvämning, ras och skred	Området är redan bebyggt. Inga kända risker.
Hälsoaspekter kopplat till bl.a. miljöfarlig verksamhet, föroreningar eller buller.	Ca 150 m från järnvägen som är led för farligt gods. Risk för vibrationer. Bullerutsatt från trafik på Nygatan.
Trafik, trafiksäkerhet och skolväg	God tillgänglighet för såväl gång- och cykeltrafik. Busshållplats Lendahlskolan 130 m.
Avdelningar och barnantal	4 avdelningar och 72 barn.
Befintlig total friyta och friyta/barn. Områdets area	Ca 1340 kvm och 18,5 kvm/barn. Ca 1800 kvm.

Lindens förskola avgränsad med röd streckad linje (till vänster i bild).

Lämplighetsbedömning

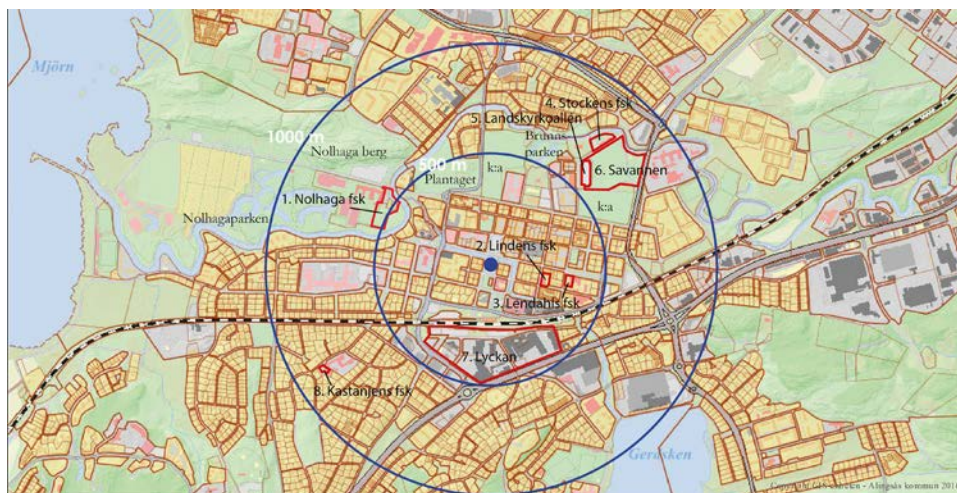
Förskolan är belägen i en byggnad som har mycket högt kulturhistoriskt värde vilket begränsar möjligheten att bygga ut den. Området ligger också inom stadskärnan som är en fornlämning och riksintresse för kulturmiljövård vilket innebär att anpassning till omkringliggande bebyggelse behövs. Stadskärnans kvarters- och gatustruktur förhindrar också en expanderings av förskoletomten.

Området ligger ca 150 från järnvägen och det finns risk för vibrationer. Området är också utsatt för trafikbuller från Nygatan. Att bygga förskola inom ett vibrationsutsatt område bedöms inte som lämpligt ur hälsosynpunkt. Området ligger inom riskhanteringsavstånd 150 m till farligt gods led. Risken med detta behöver utredas vidare och eventuellt är det inte lämpligt att fortsätta utveckla förskoleverksamheten inom området.

Området omfattas inte av strandskydd. Områdets växt- och djurliv bedöms som begränsat då förskoletomten till stor del är hårdgjord.

Tillräcklig friyta kan inte tillskapas då friytan för befintlig förskola inte uppnår Boverkets rekommendationer om 40 kvm/barn. Förskolan får redan idag schemalägga utevistelsen för barnen.

3. Lendahls musikförskola (Repslagaren 4)

Riksintresse	Stadskärnan är riksintresse för kulturmiljövård.
Naturvärden	Området är redan bebyggt.
Strandskydd och växt- och djurlivets livsvillkor	Området berörs inte av strandskydd. Områdets växt- och djurliv bedöms som begränsat.
Kulturvärden	Stadskärnan är en värdefull kulturmiljö med rutnätsplan och tomtindelning som bevarar oregelbundna drag från det tidiga 1600-talet och som genom regleringar och utvidgningar under 1700-talet och 1800-talet fått en alltmer regelbunden form. Befintlig byggnad har ett mycket högt kulturhistoriskt värde, uppförd 1868.
Rekreation och friluftsliv	Området är redan bebyggt och används ej för friluftsliv.
Tillgänglighet (topografi, kopplingar till omgivningen samt allmänhetens tillgänglighet till området)	Relativt plan mark.
Risikofaktorer; risk för olyckor, översvämning, ras och skred	Området är redan bebyggt. Inga kända risker.
Hälsoaspekter kopplat till bl.a. miljöfarlig verksamhet, föroreningar eller buller.	Ca 130 m från järnvägen som är led för farligt gods. Risk för vibrationer. Utsatt för buller från järnväg.
Trafik, trafiksäkerhet och skolväg.	God tillgänglighet för såväl gång- och cykeltrafik. Busshållplats Lendahls-skolan i direkt anslutning.
Avdelningar och barnantal	1 avdelning och 39 barn
Befintlig total friyta och friyta/barn. Områdets area	Ca 790 kvm och ca 20 kvm/barn. Ca 1400 kvm.

Lendahls musikförskola avgränsad med röstreckad linje (till höger i bild).

Lämplighetsbedömning

Området ligger på samma fastighet som Lendahlskolan. Andelen exploateringsbar mark är begränsad inom området då Lendahlskolan är i behov av en ökad andel lokaler och skolgårdsyta. Förskolans lokaler skulle därför behöva användas för skoländamål.

Förskolan är belägen i en byggnad som har mycket högt kulturhistoriskt värde vilket begränsar möjligheten att bygga ut den. Området ligger också inom stadskärnan som är riksintresse för kulturmiljövård vilket innebär att anpassning till omkringliggande bebyggelse behövs. Stadskärnans kvarters- och gatustruktur förhindrar också en expansion av förskoletomten.

Området ligger ca 130 m från järnvägen och är utsatt för trafikbuller och eventuellt även vibrationer. Att bygga förskola inom ett vibrationsutsatt område bedöms inte som lämpligt ur hälsosynpunkt. Området ligger inom riskhanteringsavstånd 150 m till farligt gods led. Risken med detta behöver utredas vidare och eventuellt är det inte lämpligt att fortsätta utveckla förskoleverksamheten inom området.

Området omfattas inte av strandskydd. Områdets växt- och djurliv bedöms som begränsat då förskoletomten till stor del är hårdgjord.

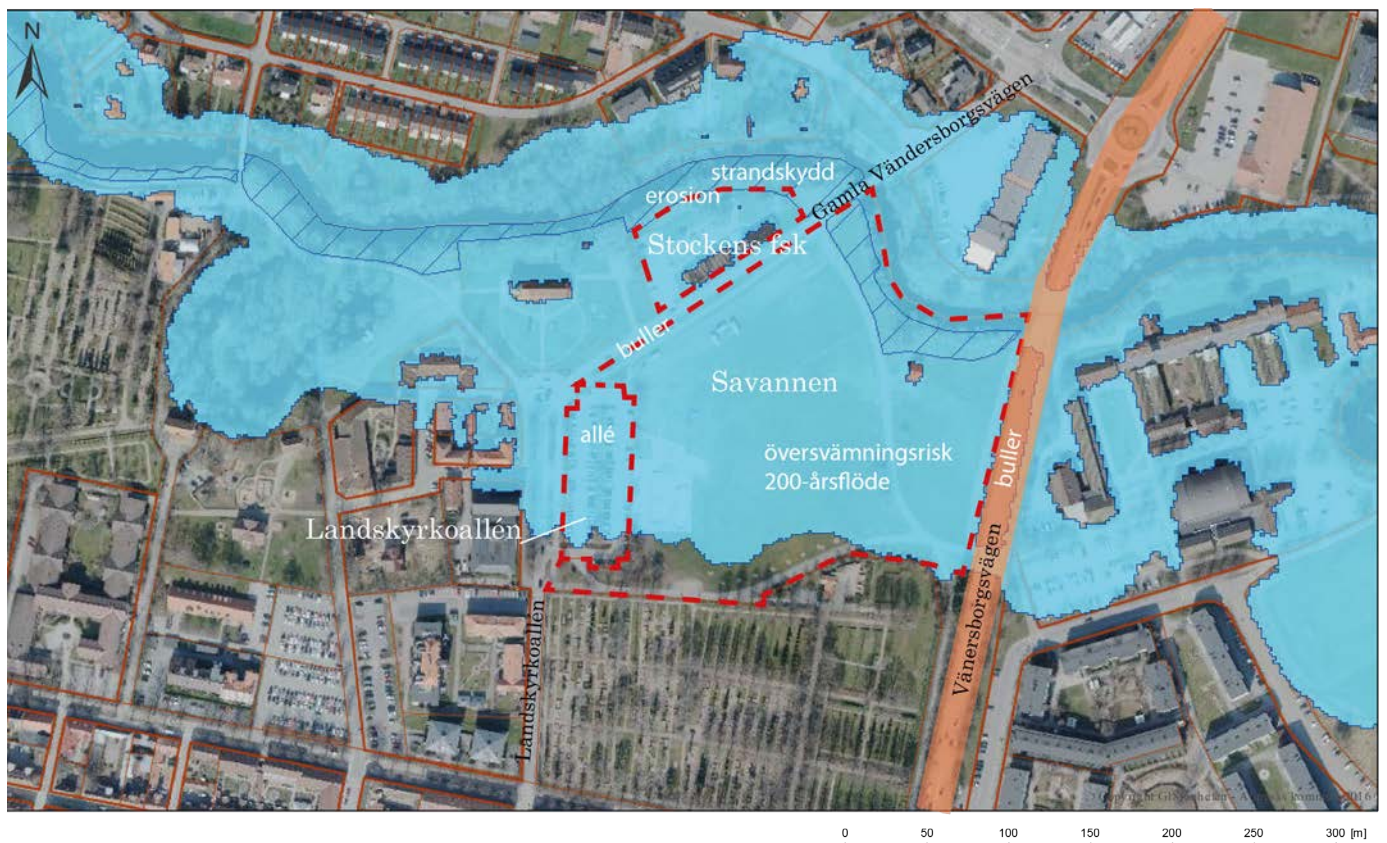
Tillräcklig friyta kan inte tillskapas då friytan för befintlig förskola inte uppnår Boverkets rekommendationer om 40 kvm/barn.

4. Stockens förskola (Centrum 1:10)

Riksintresse	Inga riksintressen.
Naturvärden	Ingår tillsammans med parkerna i den norra delen av staden i ett område som pekas ut som sammanhängande område med värdefull natur i ÖP.
Strandskydd och växt- och djurlivets livsvillkor	Berörs ej av strandskydd. Område norr om omfattas av strandskydd. Områdets växt- och djurliv bedöms kunna förbättras om inte en permanent förskola byggs.
Kulturvärden	Inga kulturvärden.
Rekreation och friluftsliv	Inom området finns tillfälliga förskolepaviljonger. Området ligger nära Säveån och har potential till att användas för rekreation.
Tillgänglighet (topografi, kopplingar till omgivningen samt allmänhetens tillgänglighet till området)	Relativt plan mark. Allmänheten har tillgång till området när förskolan är stängd.
Risikfaktorer; risk för olyckor, översvämning, ras och skred	Jordarten är silt. Risk för erosion och stor risk för översvämning.
Hälsoaspekter kopplat till bl.a. miljöfarlig verksamhet, föroreningar eller buller	En mindre del är utsatt för buller från Gamla Vänersborgsvägen.
Trafik, trafiksäkerhet och skolväg.	God tillgänglighet för såväl gång- och cykeltrafik. Busshållplats Östlyckan 400 m.
Avdelningar och barnantal	3 avdelningar och 60 barn
Befintlig total friyta och friyta/barn. Områdets area	Ca 2200 kvm och ca 37 kvm/barn. Ca 3700 kvm

Stockens förskola avgränsad med rödsträckad linje (överst i bild).

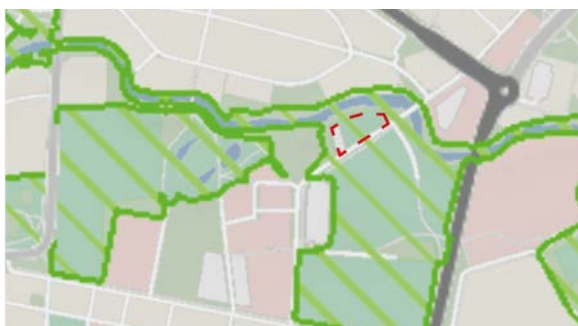
Lämplighetsbedömning

Området ligger vid Sävån och Gamla Vänersborgsvägen. Förskolan ligger i paviljonger för vilka man har ett tillfälligt bygglov. Bygglovet upphör att gälla inom en snar framtid och kan inte ytterligare förlängas.

Området berörs inte av strandskydd men om förskolan skulle expandera skulle ytterligare mark där strandskydd råder behöva tas i anspråk.

Inom området råder stor risk för översvämningsrisk. Med anledningen av närheten till Sävån och risk för erosion kommer stabilitetsåtgärder troligen att behövas. Åtgärderna i sig innebär ekonomiska åtaganden från kommunen. Till följd av närheten till Sävån är dock inte marken lämplig för större uppfyllnader. En mindre del är utsatt för buller från Gamla Vänersborgsvägen.

Området ingår tillsammans med parkerna i den norra delen av staden i ett område som pekas ut som sammanhängande område med värdefull natur i ÖP och områdets närhet till Sävån gör att det har potential att användas för rekreation. Området mellan förskoletomten och Sävån är ca 10 m brett. Om förskolepaviljongerna tas bort förbättras allmänhetens tillgänglighet till området och det gröna stråket längs Sävån kan utvecklas till ett attraktivare promenadstråk. Även djur och växtlivs livsvillkor kommer att förbättras om området inte bebyggs med en permanent förskola då plats frigörs när paviljongerna tas bort.

Översiktsplanen. Sammanhängande område med värdefull natur. Stockens förskola avgränsad med rödsträckad linje.

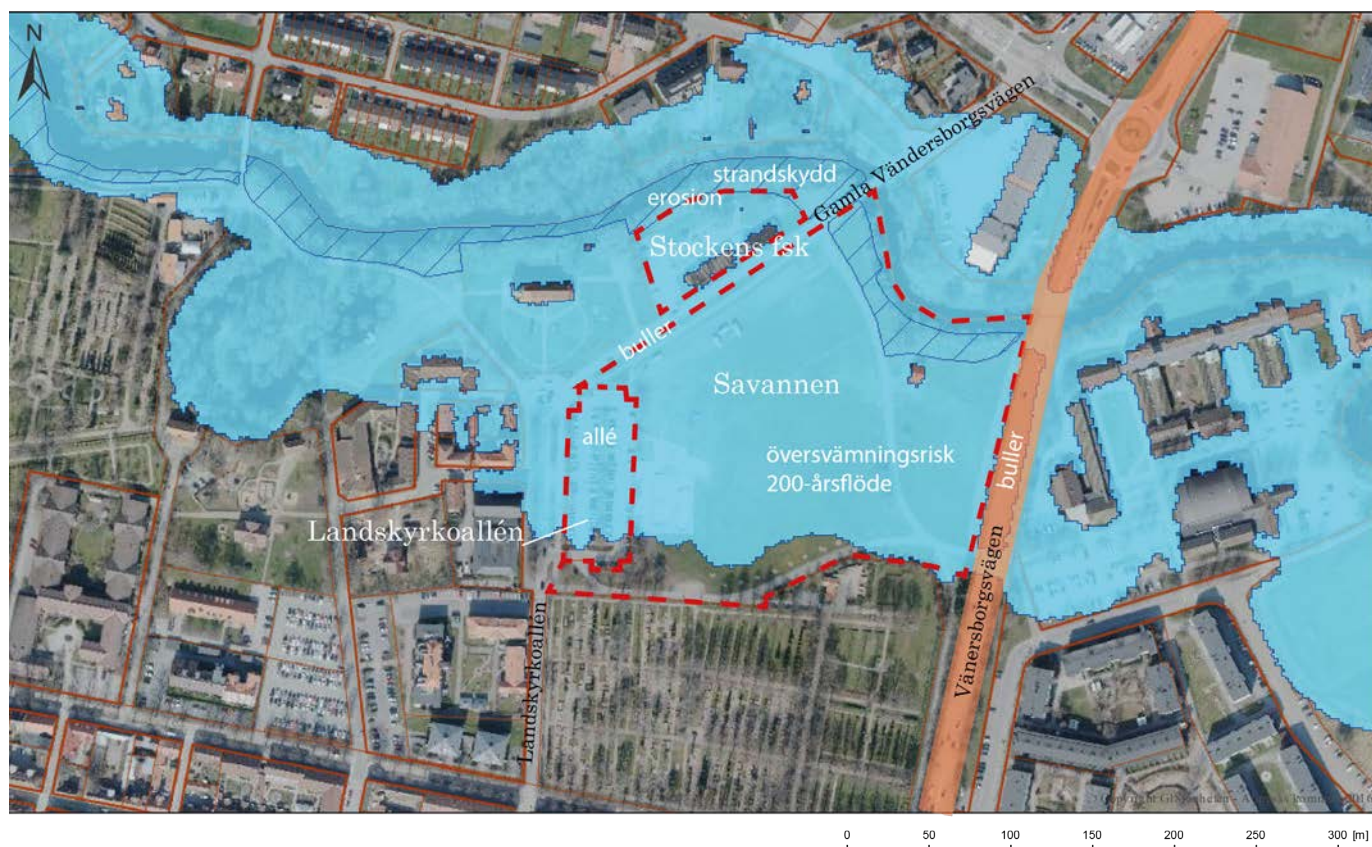

5. Landskyrkoallén (Centrum 1:29)

Riksintresse	Inga riksintressen.
Naturvärden	Befintliga träd (allé) inom området har biotopskydd.
Strandskydd och växt- och djurlivets livsvillkor	Området berörs inte av strandskydd. Livsvillkoren för växt- och djurliv bedöms försämrats om träden på platsen tas bort.
Kulturvärden	Inga kulturvärden.
Rekreation och friluftsliv	Området används inte för rekreation eller friluftsliv.
Tillgänglighet (topografi, kopplingar till omgivningen samt allmänhetens tillgänglighet till området)	Relativt plan mark. Allmänheten tillgänglighet till området är god då det är en allmän parkering.
Risikofaktorer; risk för olyckor, översvämning, ras och skred	Risk för översvämning.
Hälsoaspekter kopplat till bl.a. miljöfarlig verksamhet, föroreningar eller buller	En mindre del är utsatt för buller från trafik på Landskyrkoallén.
Trafik, trafiksäkerhet och skolväg.	God tillgänglighet för såväl gång- och cykeltrafik. Busshållplats Lehdals skolan ca 400 m.
Områdets area	Ca 4200 kvm.

Landskyrkoallén avgränsad med röstreckad linje (till vänster i bild).

Lämplighetsbedömning

Området är idag en allmän parkering och ligger intill en större park, Savannen. En förskola inom området innebär att minskningen av antalet allmänna p-platser blir för stor. Parkeringen nyttjas idag till fullo och även om behovet av förskoleplatser är stort så måste det dock vägas mot behovet av centrala p-platser. Att flytta parkeringen till området där de tillfälliga paviljongerna för Stockens förskola ligger har diskuterats men har avfärdats då strandskyddet sannolikt inte kan upphävas inom området då det endast är tillfälligt ianspråktaget.

En mindre del är utsatt för trafikbuller från Landskyrkoallén och befintliga träd inom området har biotopskydd. En förskola skulle innebära att träden behöver tas bort, vilket skulle påverka växt- och djurlivets levnadsvillkor negativt.

Översvämningsrisk råder inom området och åtgärder skulle behöva vidtas.

Området är inte lika tillgängligt vad gäller kollektivtrafik som andra områden. Närmaste busshållplats Östlyckan ligger ca 400 m bort. Jämför med busshållplats vid Nollhaga som ligger 100 m ifrån.

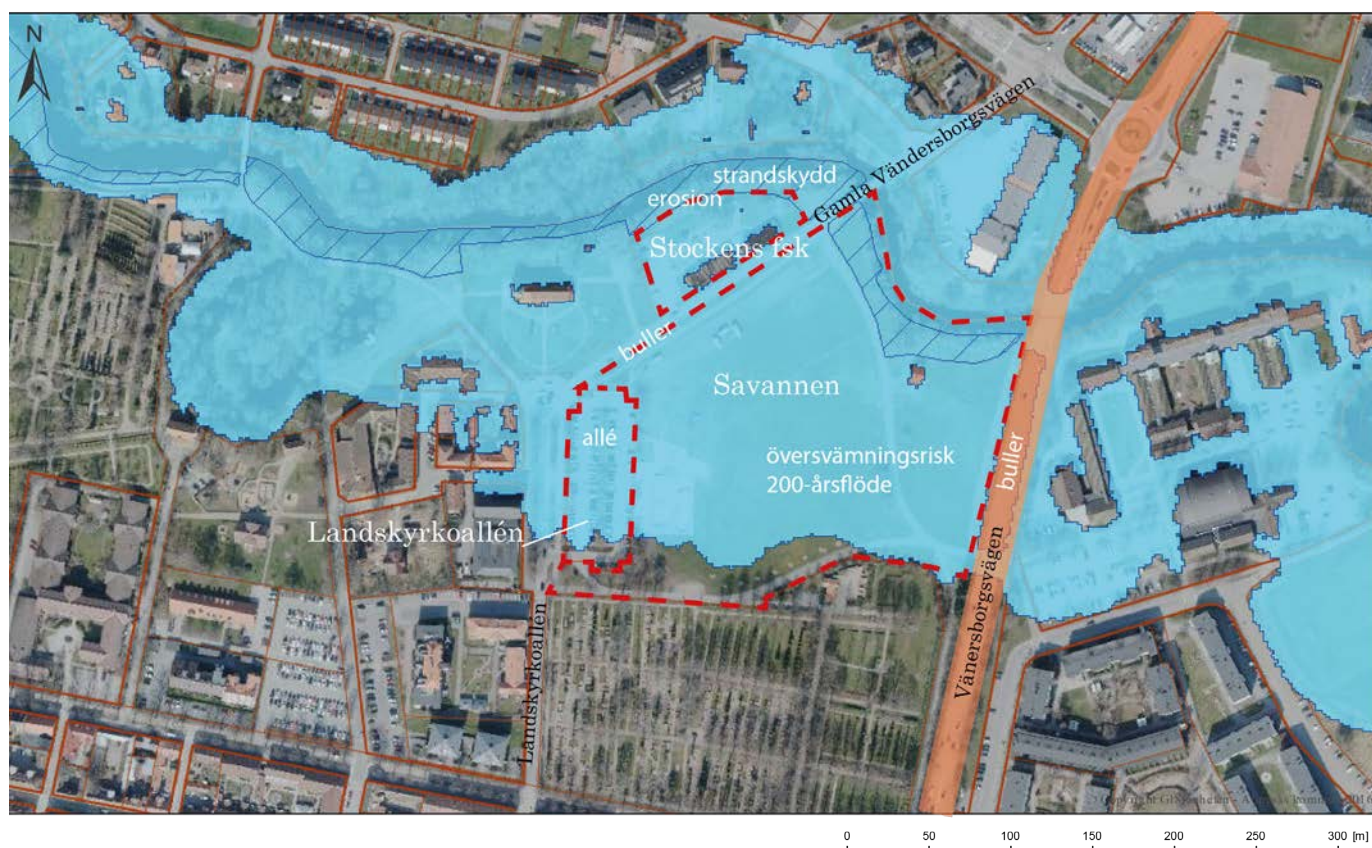
Området är inte tillräckligt stort för en förskola på 120 barn och tillräcklig friyta enligt Boverkets rekommendationer kan inte tillskapas. Området är endast 4100 kvm stort. Delar av parken Savannen skulle behöva tas i anspråk för att tillgodose friyta. Detta är dock inte möjligt då Savannen donerats till kommunen under villkoret att Savannen skulle fungera som en park- och rekreationsområde för stadens invånare.

6. Savannen (Centrum 1:10)

Riksintresse	Inga riksintressen.
Naturvärden	Ingår tillsammans med parkerna i den norra delen av staden i ett område som pekas ut som sammanhängande område med värdefull natur i ÖP.
Strandskydd och växt- och djurlivets livsvillkor	Området berörs delvis av strandskydd. Området är ett grönområde och växt- och djurlivets livsvillkor bedöms som goda.
Kulturvärden	Inga kulturvärden.
Rekreation och friluftsliv	Området används för rekreation och lek.
Tillgänglighet (topografi, kopplingar till omgivningen samt allmänhetens tillgänglighet till området)	Relativt plan mark. Allmänhetens tillgänglighet till området är god då det är ett lek- och rekreationsområde.
Riskfaktorer; risk för olyckor, översvämning, ras och skred	Risk för översvämning och erosion vid Sävån.
Hälsoaspekter kopplat till bl.a. miljöfarlig verksamhet, föroreningar eller buller	Bullerutsatt från trafik på Vänersborgsvägen.
Trafik, trafiksäkerhet och skolväg.	God tillgänglighet för såväl gång- och cykeltrafik. Busshållplats Östlyckan 200 m från området.
Områdets area	Ca 4 ha.

Savannen avgränsad med röstreckad linje (till höger i bild).

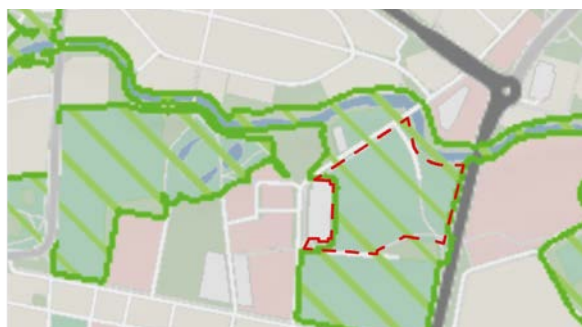
Lämplighetsbedömning

Området är ett grönområde som ligger mellan Sävån, Vändersborgsvägen och Landskyrkan. Området är ett omtyckt lek- och rekreationsområde och här finns bl.a. en skate- och parkour park. Området ingår tillsammans med parkerna i den norra delen av staden i ett område som pekas ut som sammanhängande område med värdefull natur i ÖP, se bild på s. 22.

Området berörs delvis av strandkydd från Sävån. Inom området bedöms växt- och djurlivets livsvillkor som goda och en lokalisering av en förskola här skulle försämra detta. Även allmänhetens tillgång till området skulle försämrast om området bebyggs.

Områdets närhet till Sävån medför risk för översvämning och erosion. Området är också bullerutsatt från trafik på Vändersborgsvägen.

Savannen har donerats till kommunen under villkoret att området skulle fungera som ett park- och rekreationsområde för stadens invånare. Området är därför inte lämpligt att exploatera.

Översiktsplanen. Sammanhängande område med värdefull natur. Savannen avgränsad med röstreckad linje.

7. Lyckan (Gjutaren 25 m.fl).

Riksintresse	Inga riksintressen.
Naturvärden	Området är bebyggt. Inga naturvärden.
Strandskydd och växt- och djurlivets livsvillkor	Området berörs inte av strandskydd. Områdets växt- och djurliv bedöms som begränsat då området är ett verksamhetsområde.
Kulturvärden	Inga kulturvärden.
Rekreation och friluftsliv	Området används ej för rekreation och friluftsliv.
Tillgänglighet (topografi, kopplingar till omgivningen samt allmänhetens tillgänglighet till området)	Stora delar är inte tillgängligt för allmänheten då stor del av marken ägs av flera privata fastighetsägare.
Riskfaktorer; risk för olyckor, översvämning, ras och skred	Ligger nära järnvägen som är led för farligt gods.
Hälsoaspekter kopplat till bl.a. miljöfarlig verksamhet, föroreningar eller buller	Förorenad mark och trafikbuller och vibrationer från järnvägen. Skyddsavstånd till järnvägen och E20 behöver vitas.
Trafik, trafiksäkerhet och skolväg.	Gång- och cykelbana finns men kopplingen under järnvägen till stadens centrum är inte optimal då det inte är den genaste vägen. Busshållplats Alingsås station finns i nära anslutning. Närmaste vägen för att nå busshållplatsen är dock en gångtunnel med trappor under järnvägen. Tillgängligheten till busshållplatsen är därmed bristfällig.
Områdets area	9,4 ha.

Området avgränsat med röstreckad linje.

Lämplighetsbedömning

Lyckan är ett verksamhetsområde som ligger söder om järnvägen.

Området är utsatt för trafikbuller från E20 och järnvägen och det finns risk att området även påverkas av vibrationer. Området ligger således inom riskhanteringsavstånd 150 m till farligt gods led och risken med detta behöver utredas vidare.

Marken inom området är troligen förorenad och kommer att behöva saneras vilket troligen kommer att innebära en stor kostnad.

Gång- och cykelbana finns men kopplingen under järnvägen till stadens centrum är inte optimal då det inte är den genaste vägen. Busshållplats Alingsås station i nära anslutning. Närmaste vägen för att nå busshållplatsen är dock en gångtunnel med trappor under järnvägen. Tillgängligheten till busshållplatsen är därmed bristfällig.

Området berörs inte av strandskydd. Områdets växt- och djurliv bedöms som begränsat då området är ett verksamhetsområde. Allmänheten har inte tillgång till stora delar av området då marken till stor del är privatägd.

Området är till ytan stort och på sikt finns det planer på att verksamheterna kan ersättas av en blandad bebyggelse. I dagsläget finns det dock ingen plats dit verksamheterna kan flytta och så länge verksamheterna ligger kvar är det inte möjligt att bygga bostäder eller förskola inom området.

8. Kastanjens förskola (Grävlingen 2)

Riksintresse	Inga riksintressen.
Naturvärden	Området är redan bebyggt.
Strandskydd och växt- och djurlivets livsvillkor	Området berörs inte av strandskydd. Områdets växt- och djurliv bedöms som begränsat.
Kulturvärden	Inga kulturvärden.
Rekreation och friluftsliv	Relativt plan mark. Området används inte för rekreation eller friluftsliv.
Tillgänglighet (topografi, kopplingar till omgivningen samt allmänhetens tillgänglighet till området)	Allmänheten har tillgång till området när förskolan är stängd.
Riskfaktorer; risk för olyckor, översvämning, ras och skred.	
Hälsoaspekter kopplat till bl.a. miljöfarlig verksamhet, föroreningar eller buller	En mindre del är utsatt för buller från järnvägen. Eventuellt risk för vibrationer från järnvägen (200 m ifrån).
Trafik, trafiksäkerhet och skolväg.	God tillgänglighet för såväl gång- och cykeltrafik. Busshållplats Rosenvägen ca 350 m.
Avdelningar och barnantal	Två avdelningar med ca 40 barn.
Befintlig total friyta och friyta/barn. Områdets area	Ca 1150 kvm kvm och ca 29 kvm/barn. Ca 2300 kvm

Området avgränsat med röstreckad linje.

Lämplighetsbedömning

Förskolan ligger i stadsdelen Kullingsberg bredvid Kullingsbergsskolan. Förskolan har en maxkapacitet på 40 barn vilken är uppnådd idag.

En mindre del är utsatt för trafikbuller från järnvägen. Eventuellt finns det risk för vibrationer från järnvägen vilken ligger ca 200 m ifrån området.

Området berörs inte av strandskydd och områdets växt- och djurliv bedöms som begränsat eftersom marken redan är ianspråktagen. Allmänheten har tillgång till området när förskolan är stängd och gång- och cykeltrafik har god tillgänglighet till förskolan.

Tillräcklig friyta enligt Boverkets rekommendationer om 40 kvm/barn kan inte tillskapas vilket hindrar en expanderings av förskolan.

Området är inte lika tillgängligt vad gäller kollektivtrafik som andra områden. Närmaste busshållplats Rosenvägen ligger ca 350 m ifrån området. Jämför detta med busshållplats vid Nollhaga som ligger 100 m ifrån området.

Diskussion och slutsats

En lämplighetsbedömning har gjorts för respektive lokalisering: planförslaget (alternativ 1a), ett reviderat planförslag (alternativ 1b) och alternativa lokaliseringar (alternativ 2-8). Planförslaget (alternativ 1a) bedöms som är den mest lämpliga alternativet och det reviderade planförslaget och de alternativa lokaliseringarna har av olika anledningar bedömts som olämpliga för lokalisering av ny förskola.

Alternativ 2-5 och 8 utesluts då det inom dessa områden inte kan tillskapas tillräckligt stor friyta.

Alternativ 6 är ett mycket omtyckt lek- och rekreationsområde och här finns bl.a. en skate- och parkour park. Området berörs delvis av strandskydd från Säveån och inom området bedöms växt- och djurlivets livsvillkor som goda och en lokalisering av en förskola här skulle försämra detta. Även allmänhetens tillgång till området skulle försämrats om området bebyggs. Dessutom har området donerats till kommunen under villkoret att området skulle fungera som ett park- och rekreationsområde för stadens invånare. Området är därför inte lämpligt att exploatera.

Alternativ 7 är utsatt för trafikbuller från E20 och järnvägen och det finns risk att området även påverkas av vibrationer. Området ligger inom riskhanteringsavstånd 150 m till farligt gods led vilket innebär en risk. Utifrån människors hälsa och säkerhet är marken närmast järnvägen olämplig för förskola på grund av olycksrisken kopplat till farligt gods-transporterna samt bullernivåer. Marken inom området är förorenad och kommer att behöva saneras vilket troligen kommer att innebära en stor kostnad.

Alternativ 1b är sämre än 1a ur bullersynpunkt och är inte lämpligt då en tillfart och goda gång- och cykelvägar till förskolan är av stor vikt för att kunna angöra förskolan med cykel och motorfordon.

Alternativ 1a (planförslaget) medför att Alingsås stad kan utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt. Förtätning inom ett befintligt skolområde med närhet till kollektivtrafik och god tillgänglighet för gående och cyklisterna kan bidra till en livsstil med minskad klimatpåverkan.

Upphävande av strandskydd inom planområdet

När strandzonen tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse, enligt det särskilda skälet i 7 kap. 18 c § 5 MB, krävs att kommunen kan påvisa att vald lokalisering innebär långsiktiga fördelar för samhället. Behovet att ianspråkta området ska väga tyngre än strandskyddsintresset.

En hållbar hushållning av mark innebär att bostäder och kommunal service ska tillgodose det behov som finns i staden samtidigt som grönområde med friluftsvärden och höga naturvärden ska värnas. I planförslaget (alternativ 1a) har exploateringen vägts mot natur-, kulturvärden och andra intressen. De delar som föreslås tas i anspråk för förskola bedöms inte ha höga naturvärden eller friluftsvärden. Inom befintlig parkmark vid Säveån upphävs inte strandskyddet och här bevaras den gröna passagen för växter, djur och människor. Trädbestånd i strandzonen bevaras och bidrar till att bibehålla en variation och en bredd av upplevelsevärden för besökare.

För kvartermark, gata och gång- och cykelväg behöver strandskydd upphävas enligt skäl nr. 5. Strandskydd inom gata upphävas då en tillfart till skolområdet behövs för att avfallsfordon, leveranser, personal och föräldrar ska kunna angöra den nya förskolan. En avsläppningszon är inte tillräcklig utan möjligheten att kunna anlägga parkeringsplatser bredvid förskolan är nödvändigt då föräldrar behöver kunna ställa bilen och gå in och lämna sina barn. Kommunen använder sig inte längre av parkeringsköp (fastighetsägare som istället för att lösa parkering på egen fasighet köper sig rätten att nyttja allmän parkering). Parkering för personal ska kunna lösas inom den egna fastigheten och inte på den allmänna parkeringen vid Nollhaga allé. Strandskydd upphävs inom gång- och cykelvägen då goda angöringsmöjligheter med gång- och cykel är väsentligt för att barn och föräldrar ska välja andra färdmedel än bilen. Tomterna för vaktmästarbostäderna (Sörhaga 2:2 och 2:3) bedöms också vara ianspråktagen mark med en liten betydelse för strandskyddets syfte. Bostäderna är byggda på 1960-talet och tomterna är inhägnade och utgör hemfridszon. Strandskyddet kan upphävas inom tomterna med hänvisning både till särskilt skäl nr. 5 och till skäl nr.1 (*området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften*).